

Pozdravljena učenka/pozdravljen učenec.

- V tem tednu (23. 3. – 27. 3. 2020) imamo na urniku 1 šolsko uro. Ker v posameznih oddelkih (7. A, 7. B in 7. C) različno napredujemo s snovjo: dobro preveri, če je snov – ki sem jo predvidela za tvoj razred / oddelek.
 - Za vsako učno uro ti bom pripravila učno snov, ki jo boš moral po navodilih obdelati.
 - Večinoma snovi bomo obravnavali kar s pomočjo zvezka, vsebine na spletu in še z nekaj mojimi dodatnimi navodili.
 - Če ti kaj ne bo jasno, me lahko starši kontaktirajo vsak dan od 7.00 do 15.00 na moj elektronski naslov: dolgan.barbara@gmail.com
-

2. učna ura; 7. A

Učna tema: Baročna instrumentalna glasba in glasbene oblike

- Priložen **slikovni material** predelaj; **prebereš** o glasbenih oblikah, si **ogledaš slikovno gradivo** in **poslušáš** priložene posnetke; ti so na gradivu označeni z:
G. P. Telemann: Triosonata v F – duru, 1. stavek
(kljunasta flavta, viola da gamba in čembalo);
link: <https://www.youtube.com/watch?v=vddtWiXaWGY>,
J. S. Bach: Suita št. 3: Air;
link: <https://www.youtube.com/watch?v=pzlw6fUux4o>,
A. Vivaldi: Štirje letni časi: Pomlad, 1. st.;
link: <https://www.youtube.com/watch?v=6LAPFM3dgag>.
 - **V zvezek** si zapiši **vso snov**, ki je na slikovnem gradivu **označena z zveščičem in je ČRNE barve!**
 - Ob koncu tega dela si **ponovno predvajaj delo A. Vivaldija: Štirje letni časi: Pomlad, 1. st.** (link: <https://www.youtube.com/watch?v=6LAPFM3dgag>). **Pesem ob poslušanju še spremljaj po notnem zapisu in se jo nauči zapeti; lahko spremljaš le besedni del, lahko pa tudi notni zapis!**
-

INSTRUMENTALNE GLASBENE OBLIKE

1. **FUGA** = instrumentalna glasbena oblika za glasbila s tipkami. Največji mojster v skladanju fug je bil J. S. Bach.

2. **SONATA** = instrumentalna glasbena oblika, za solistična glasbila (godala), ki je imela navadno 4 stavke.

Spremljava je bila največkrat zaigrana na čembalu, orglah ali lutnji.

G. P. Telemann: Triosonata v F - duru, 1. stavek (kljunasta flavta, viola da gamba in čembalo)

link: <https://www.youtube.com/watch?v=vddtWjXaWGY>

Iz besede zveneti je ob koncu renesanse nastalo ime za instrumentalno glasbeno delo, ki se imenuje **sonata**.

Že od samega nastanka je ciklično delo, kar pomeni, da si sledi več zaporednih, krajših stavkov ali delov.

Skladba je bila sprva namenjena za ples v mestih in gradovih. Čez čas so sonate začeli izvajati po meščanskih in plemiških hišah. Temu so rekli komorna ali sobna glasba.

Baročni skladatelji so pisali sonate za solistična glasbila, zlasti godala in so imele ponavadi štiri stavke. Ob godalih so spremljavo navadno igrali na čembalu, orglah ali lutnji.

KLAVIKORD

SPINET

ČEMBALO

VIRGINAL

ORGLE

Skladatelji so postopoma ugotavljali, da ima vsako glasbilo svojevrstno izpovedno moč s katerim lahko pričarajo posebna vzdušja in občutja za vladajoči fevdalni sloj. V tem času so izpopolnili orgle, različne predhodnike klavirja, predvsem pa so se proslavili italijanski izdelovalci godal.

VIOLA DA GAMBA in
LUTNJA

VIRGINAL in
VIOLA DA GAMBA

Izpopolnjevanje inštrumentov je spodbujalo skladatelje, da so ustvarjali glasbene oblike za solistične inštrumente in orkestre. Priljubljeno ciklično glasbeno delo, za katerega je značilno, da je to skladba, ki je posebna celota, sestavljena iz določenega niza samostojnih stavkov je bila **suita**, ki nastane v 16. stoletju. V začetku je bila suita dvodelna plesna skladba za lutnjo. Plesi so se spreminjali, dokler niso določili leta 1640 točno zaporedje plesov: **Allemanda** (zmerno hiter nemški ples), **Couranta** (francoski tridobni dvorni ples), **Sarabanda** (počasen španski ples) in **Gigua** (živahen škotsko-irski ples).

3. SUITA = instrumentalna glasbena oblika, ki združuje plesne stavke.

J. S. Bach: Suita št. 3: Air

link: <https://www.youtube.com/watch?v=pzlw6fUux4o>

4. KONCERT = instrumentalna glasbena oblika, ki združuje več stavkov, kjer se izmenjujejo posamezni instrumenti ali manjše skupine teh z orkestrom.

A. Vivaldi: Štirje letni časi: Pomlad, 1. st.

link: <https://www.youtube.com/watch?v=6LAPFM3dgag>

Pomlad

(slov. besedilo Tomaž Kabe)

Antonio Vivaldi

Se v cve-tju vra - ča po-mlad, pre-ko trav - ni - kov in li-vad je sto-
pi - la do na - ših vrat la - hno. Še po - tok je o - ži-vel, v da-ljo
spti - ca - mi od-br-zel, pre-ro - jen je ve-sel za - pel: „Pre -
bu - di sr-ce se mla-do, na - smeh pri-de naj v na - va - do in
sre - ča v o - čeh naj ti za - ža - ri. Pre - bu - di sr-ce se
mla-do, na-smeh pri-de naj v na - va - do in sre-ča v o - čeh naj ti za - ža - ri.”

Se v cvetju vrača pomlad,
preko travnikov in livad
je stopila do naših vrat lahno.
Se potok je oživel,
v daljo s pticami odbrzel,
prerojen je vesel zapel.

Prebudi srce se mlado,
nasmeh pride naj v navado
in sreča v očeh naj ti zažari.

Andrea Amati

italijanski izdelovalec godal,
rojen 1505, umrl 26. december 1577
v Cremoni

Amati je zaslužen za izdelavo **prvega**
glasbila iz družine **violin**, katerih **obliko**
uporabljamo še **danes**.

Več njegovih instrumentov je ohranjenih
do danes in na nekatere od njih
je še vedno mogoče igrati.

Veliko ohranjenih glasbil je iz pošiljke 38
instrumentov,
dobavljene Karlu IX. leta 1564.

Ta violina, danes
v Metropolitan
Museum of Art,
je lahko delo
narejeno
za poroko Filipa
II. Španskega
z Elizabeto Valois
leta 1559,
**in je ena prvih
znanih violin,
ki obstajajo.**

Antonio Stradivari

italijanski izdelovalec godal,
rojen 1644 ali 1648 v Cremoni,
umrl 18. december 1737 v Cremoni
Stradivari je najslavnejši izdelovalec
godalnih instrumentov vseh časov.

Predvsem so cenjene njegove violine,
imenovane tudi **Stradivarke**, katerih cene
se trenutno gibljejo v milijonih evrov.

